

A filmművészet számtalan vállalkozása bizonyítja, hogy a regényből készült filmek nagy részét szinte végzetlenül kísérik a sikertelenség. Az ilyen filmek vagy azért keltenek kiábrándulást, mert a lényegben, a mondanivalóban eltérnek az író szándékaitól, vagy pedig azért, mert az eredeti műhöz képest soványabbak, vérszegényebbek, élettelennek tűnnek. Az új magyar film, a Kosztolányi regényéből készült *Pacsirta* nem a sikertelen feldolgozásokhoz tartozik. Alkotóinak, a forgatókönyvíró Huszty Tamásnak és a rendező Ranódy Lászlónak nemcsak a lényegben és a mondanivalóban sikerült hű maradni Kosztolányi szelleméhez, hanem az életteljességben is. Filmjük éppolyan gazdagon adja vissza, fejezi ki az ábrázolt élet, az emberek, a gondolatok és érzések bonyolultságát, mint maga a regény.

Igaz, Kosztolányi *Pacsirta* szinte kímélte magát a megfilmesítésre. Cselekménye egyszerű, kompozíciója zárt, drámai íve kitérők nélkül meredeken halad felfelé a kifejletig. Ez azonban egyáltalán nem csökkenti a film alkotóinak érdemeit. Végeredményben még az is a dicséretükre szolgál, hogy éppen ezt a regényt választották megfilmesítésre.

Még hozzá nemcsak a regény szerencsés formája, hanem tartalmi vonatkozásai miatt is. Első pillantásra ugyan úgy tűnik: a regény világa, amely már réges-régen elmerült a történelem súlyléstjében, távol áll a mai nézőtől, nem kelt visszhangot benne. Ha a regény pusztán a problémáit nézzük, valóban úgy tűnhet, a kispolgárságnak az a fajtája, amelyet a regény és a hozzá hű film is bemutat, végérvényesen idejétmúlt valami. Azokat a gondolatokat, eszméket, elképzeléseket és magatartási formákat, amelyeket ezzel kapcsolatban a mű ábrázol, évtizedekkel ezelőtt megafolta az élet. Ez igaz. De az is igaz, hogy a dolog lényege, a kispolgári válasz az élet kérdéseire, a kispolgári magatartás a közösség, a társadalom ügyével szemben, még ma is élő, eleven valami, ha a hatókör összehasonlíthatatlanul kisebb is.

Egyrészt ezért sem érdektelen ez a problematika ma. Másrészt a kispolgári élet értelmetlenségének, sivárságának leleplezése a *Pacsirta*ban igen magas művészi színvonalon nyilvánul meg. Mi nézők nagyon jól ismerjük a mű főszereplőjének, a szerencsétlen Vajkay Ákosnak minden baját, hibáját. Tudjuk, miért történt vele az, ami éppen történt, miért és mivel rontotta el az életét. De hiába tudjuk ezt, szegény Vajkay Ákos mégis sajnáljuk, nem nevetünk rajta, hanem összeszorult a szívünk érte, megrendülünk tragédiáján, egyszerűen azért, mert Kosztolányi ezt a hőst nagy művészettel alkotta meg, sokszínűen és mély humánussal.

Ezt az élményt nyújtja a film, amelynek — érdekes módon — még azok a részei is Kosztolányi szellemét, mondanivalóját tolmácsolják, amelyek eltérnek a

regénytől. Ezek közül a legfontosabb, hogy a film éle- sebben exponálja *Pacsirta* férjhezmenetelének motívumát. A regényben erről csak a befejező részben esik szó. A film ezzel kezdődik. A regény *Pacsirta*ja levelében egy szót sem ír erről, a film- beljé majdnem kizárólag ezzel foglalkozik. Miért jó ez így? A férjhezmenetelnek ez az erőteljes hangsúlyozása mégjobban elmélyíti, kiemeli a szemünk előtt lejátszódó tragédiát.

A nagy hatású film sikerében nagy része van a kitűnő szereplőgárdának, minde- nekeltől a Vajkay Ákos szerepét játszó Páger Antalnak. Alakítása annyira gazdag — ugyanakkor végtelenül egyszerű is —, hogy lehetetlen közömbösen, szentimentálisan nézni. Ez a játék magával ragadja a nézőt, aki úgy néz a vászonra, mintha nem is egy színészt látna, aki alakít, játszik, komédiázik a vász- non, hanem magát a való életet, a nyugalmazott főle- veltáros urat, aki valami csoda folytán előlépett az el- süllyedt idők mélyéből.

Kifejezően játszanak a film többi szereplői is. Külö- nösen Tolnay Klári, Greguss Zoltán, Latinovics Zoltán, Bara Margit és Töröcsik Mari. A *Pacsirta* szerepét Nagy Anna, a debreceni színház fiatal művésznője játssza ka- rakterisztikusan, rokonszen- ves egyszerűséggel.

Illés György képei szépek. Stílusosan fejezik ki a szá- zadforduló előtt játszódó re- gény cselekményének sajátos kisvárosi hangulatát.

Ü. L.

Szovjet és norvég sikerek a Téli Olimpia 8. napján

Szerdán, az innsbrucki Téli Olimpia nyolcadik napján folytatódott a szovjet versenyzők siker sorozata.

A nap első versenyében, a kétszemélyes szánkóversenyben kettős osztrák győzelem született. A harmadik helyre olasz versenyzők kerültek.

A következő versenyszámban a nők 5 kilométeres sífutásában folytatódott a szovjet sportolók sikersorozata. A 31 induló közül az egyb- ként másodiknak beérkezett finn Lehtonen látszott hosszú percekig győztesnek.

A szovjet Bojarszkij azon- ban 2,4 másodperccel jobb idővel ért célba és a 10 kilométeres sífutásban el- ért győzelme után ezen a távon is első lett.

Harmadik helyen szintén szovjet versenyző, A. Kolcsi- na végzett.

A téli olimpiai küzdelmek egyik legklasszikusabb ver- senyszámára, az 50 kilomé- teres sífutás megrendezésére került ezután sor.

A győzelmet a svéd Jern- berg szerezte meg honfi- társa, Rönnlund előtt. Harmadik helyre finn ver- senyző került, A. Tiainen.



Kitűnő jégen rendezték meg a férfi gyorskorcsolyázó olimpiai bajnokság második számát, az 5000 méteres ver- senyt. Nagy mezejny indult és az első kimagasló ered- ményt az osztrák Strutz érte el 7:48.3 perces idővel, ami új olimpiai csúcs volt. A fia- tal osztrák sportoló azonban nem sokáig örülhetett sike- rének, mert nem sokkal utána

a szovjet Koszicskin 7:45.8 perces eredménnyel, majd

a norvég Moe 7:38.6 perces teljesítménnyel ért célba.

Hosszú ideig Moe vezetett, de aztán a verseny második fe- lében honfitársa, Johannesen még ennél is jobb időt fu- tott, 7:38.4 perccel, s így

nemcsak olimpiai rekordot állított fel, hanem egyben az aranyérmét is megsze- rezte.

A jégkorongtorna szerdai versenynapján az A-csoport- ban

az esélyes csapatok nagy gólarányú győzelmeket arattak.

Eredmények az A-csoport- ban:

Szovjetunió—Németország 10:0 (2:0, 5:0, 3:0).

Kanada—Finnország 6:2 (2:1, 3:0, 1:1).

Svédország—Svájc 12:0 (3:0, 5:0, 4:0).

Csehszlovákia—Egyesült Államok 7:1 (0:0, 2:0, 5:1).

S=O=R=Q=K=B=X=N

Az Újszegedi TC labdarú- gó-csapata a napokban le- igazolta Tiszait, a Hódmező- vásárhelyi Honvéd kapusát. Újság még, hogy jó képe- ségű csatárunk, B. Kovács a Málói Vasashoz távozott. Az újszegediek a hét végén, szombaton játszanak, ellen- felük a Móravárosi Kinizsi lesz. A Kinizsi—UTC bará- tságos mérkőzésre a Cserepes sori pályán kerül sor.

A szegedi teremkézilabda- bajnokság legutóbbi fordulójában az alacsonyabb osztá- lyú csapatok a következő eredményeket érték el. Alap- fokú férfi: SZTK—Kábel- gyár 15:13. Tipográfia—Ele- mizer KISKER 13:9. Tanár- képző főiskola—Autójavító 31:14. Kender—Textilművek 24:21. Kéziszerszámgyár—Fémfeldolgozó 17:17. Más sportágban a férfiscapatok: SZEAC úszók—Postás kosa- rasok 20:17. SZEAC kosara- sok—SZEAC úszók II. 22:9. SZEAC evezősök—Textilmű- vek labdarúgók 19:17. MHS kajakosok II.—Kender kaja- kosok 21:11. MHS kajakosok —Textilművek labdarúgók II. 17:16. Felsőfokú Vasú- torgalmi technikum—SZVSE birkózók 21:12.

A hét végén ökölvívóver- seny lesz Szegeden, a Rókusi Tornacsarnokban. A területi felnőtt egyéni bajnokságot szombaton este 6 órai kez- dettel, valamint vasárnap délelőtt 10 órai és vasárnap délután 4 órai kezdettel bo- nyolítják le, mintegy nyolc- van indulóval.

SZEAC—Építők 4:1 (3:1)

Tegnap délután a felső Tisza-parti stadionban bará- tságos labdarúgó-mérkőzés volt, amelyen a SZEAC a Szegedi Építők ellen 4:1 (3:1) arányban győzött.

A két csapat a következő összeállításban kezdte a já- tékot.

SZEAC: Tóth — Szabó, Kürtösi, Sándor — Dezsöfi, Reményik — Arató, Hajós, Nemes, Gilicz, Boros dr.

Építők: Apjok — Rácz, Molnár, Enesei — Veréb, So- mogyi — Kiss, Török, Mi- hályfi I., Tóth Gy., Németh. Az Építők eleinte jól tar- totta magát, és több veszé- lyes támadást vezetett. Az első félidő közepén fokoza- tosan feljött a SZEAC, és gyakran megzavarta ellenfe-

Debrecen vendégei

„Debrecenbe kéne men- ni...” — így kezdődik a nó- ta, és Debrecenbe utaznak minden vasárnap a Szegedi Előre férfi kézilabdázói. A téli teremtornán vesznek részt, hogy a tavasszal kezdő- dő új bajnokságra minél jobban felkészüljenek. Az Előre ugyanis bekerült az NB II-be, és a játékosok azt akarják, hogy csapatuk e- ben az osztályban is megál- lja a helyét.

Nem hiúlenek azonban a szegedi teremhajnoksághoz sem. Idehaza rendszerint szombaton délután, vagy este játszanak. Vasárnap hajnalban a menetrendszerű társaságkocsival utaznak el Debrecenbe, ahová délel- ben érkeznek meg. Kivánságukra délután két órakor kezdődik a mérkőzésük, és a délutáni járáttal már vissza tudnak indulni.

A játékosok szívesen vál- lalják az utazással járó fá- radtságot, mert a debreceni terem nagyobb a szegedinél, 38x15 méteres, s így jobb le- hetőségek vannak a megfele- lő játékokra. Ottani szereplésük természetesen nincs kihatás- sal a márciusban kezdődő NB II-es bajnokságra. Csu- pán felkészülés. Ludányi Márton edző nagyon fontos- nak tartja a részvételt, mert jó együttést akar összeko- vácsolni fiatal csapatából.

Eddig háromszor utaztak, egyszer győztek, kétszer ve- reséget szenvedtek. Legutóbb egygólos vereséggel tértek haza. A vezetők és a játéko- sok elismeréssel szólnak az ottani rendezők vendéglátá- sáról, és elégedettek a látót- takkal. Úgy mondják: a ha-

gokart versenyeket és mo- torkerékpáros salakpálya- versenyeket is kiírtak.

Szegeden a szabadtéri játé- kok idején különösen sok versenyt bonyolít le az MHS, hogy az ünnepi hetek jelen- tőségét ezzel is növelje.

A honvédelmi sport fej- lesztése érdekében nagymé- retű és színvonalas

kiállítás tartanak Szegeden, a Helyőrségi Klubban. A szabadtéri játékok idején esztendőnként a Klauzál téri sport és honvédelmi tárgyú filmek vetítenek. A megye falvaiban vándorkiállításokat rendeznek. Filmek bemuta- tásával, a sport és a honvé-

Beíratás, iskolakötelezettség, felmentés

A művelődésügyi miniszter rendelkezése a tankötelezettségről szóló törvényerejű rendelet végrehajtásáról

A művelődésügyi minisz- ter szabályozta a tankötele- zettségről szóló törvényerejű rendelet végrehajtását. A rendelkezés egyebek közt ki- mondja:

— A tankötelezettség a gyermek 6. életévének betöl- tését követő szeptember 1-én kezdődik és tíz tanéven át tart. Megszűnik a tankötele- zetés annak a tanévnek a végén, amelyben a tanköte- les 16. életévét betölti. Színe- tel a tankötelezettség, ha a fiatal az általános iskolát el- végezte és napi négy órát meghaladó munkaviszonyban áll.

A továbbiakban a végre- hajtási rendelkezés a gyerme- kek gondviselőinek feladatairól szól. Megállapítja: ha a gyermek nem a szülő vagy gyám háztartásában él, gond- viselőnek kell tekinteni a szállásadót, ideértve a diák- otthon vagy más bentlakásos intézmény igazgatóját is, to- vábbá az állami gondozott- nál a nevelőszülőket. A tankö- telezettség kezdetekor a gond- viselő köteles a gyermeket az általános iskola első osz- tályába beírni. Azokat a gyerekeket, akik az általános iskolát befejezték és más is- kolában nem tanulnak tovább, gondviselőjük továbbképző iskolába köteles beírni. A tanköte- lest abban az esetben is be kell írni továbbképző iskolába, ha tankötelezettsége szünetel.

A gyermek — kivéve ha tankötelezettsége szünetel — rendszeresen köteles az isko- lárt látogatni, amelynek be- iratkozott tanulója.

Ha a tanköteles igazolat- lanul mulaszt, az iskola igaz- gatója első alkalommal a gondviselőt írásban figyel- mezteti, hogy gondoskodjék a gyermek rendszeres iskolá- ba járásáról, következő eset- ben azonban a tanuló gond- viselője ellen szabálysértési feljelentést kell tennie.

A végrehajtási rendelkezés a továbbiakban kimondja: fel kell menteni az iskola látog- atása alól azt a tanulót, aki fertőző, illetve arra gyanús betegségben szenved, vagy maga nem beteg, de más- taktól fertőzhet, akár köz- vetve fertőzhet. A felmen- tésről és annak megszünteté- séről az iskola igazgatója a

hatósági vagy körzeti orvos javaslata alapján dönt. Leg- feljebb egy tanévre felment- hető az iskola látogatása alól a fiatal, ha testi fogyatéko- ságából vagy betegségéből eredően a közösségi oktató- nevelő munkát zavarja, s ha az általános iskola első osz- tályába kellene járnia, de testi fejlődésében annyira el- maradt, hogy rendszeres is- kolába járása komoly aka- dályba ütközik.

A rendelkezés értelmében a tankötelesek nyilvántartásba vétele céljából március 1. és 15. között be kell jelenteni

minden olyan gyermek szü- letési adatait és pontos lakcí- mént, aki hatodik életévét a megelőző szeptember első napja és a bejelentés évének szeptember hó első napja kö- zött betöltötte, illetőleg betöl- ti. A bejelentést a gyermek gondviselője annál az általá- nos iskolánál köteles meg- tenni, szóban vagy írásban, amelynek közelében a gyerek lakik. A bejelentett gyere- kek az általános iskola fel- hívására az iskola által ki- jelölt időben orvosi vizsgá- laton kell részt vennie. (MTI)

Órzsószoba, „légi műtő”

Dr. Bencze Béla, az Orszá- gos Mentőszolgálat főigazga- tóhelyettese tájékoztatta a Magyar Távirati Iroda mun- katársát az Országos Mentő- szolgálat idej terveiről.

Elmondotta, hogy előrelát- hatólag Sellyén, Szobon, Al- sósőnémediben és Enyingen új mentőállomások nyílnak ebben az évben.

— Nagy gondot fordítunk a súlyos állapotban levő be- tegek, balesetet szenvedettek megmentésére. Ezért tökéle- tesítjük az újjáélesztési eljá- rásokat.

— Valószínűleg még ebben az évben megvalósul a men- tőkorház órzsószobája. Itt azo- kat az életveszélyes állapo- tban levő betegeket helyez- zük majd el, akiket fokozottan kell majd figyelni.

— A kíméletes és gyors betegszállítás korszerű esz- közét, a légi mentőszolgála- tot is továbbfejlesztjük. Egy

mentőrepülőgépet valóságos „légi műtővé” alakítunk át, hogy bizonyos műtéti beavat- kozásokat már szállítás köz- ben, a gép felszállása után végre lehessen hajtani.

Ertesítjük kedves vendége- inket, hogy minden csütör- tőken este újra kapható

flecken
és
vargabéles
a
Búza
Étteremben
S. 14965

Azonnal pénzhez jut,
ha felesleges könyveit el- adja. Magas áron vásárol-unk régi és új kiadású szepirdalmi, tudományos és ifjúsági könyveket. Könyvesbolt, Kárász u. és Dugonics tér sarok. 858

Rakodó- munkásokat
állandó munkára alkalmazunk. Jelentkezés X. sz. AKÜK. Munkaügyi csoportjánál. Marx tér 10-11. sz. S 93421

SPARTACUS SPORTBÁL február 8-án a
Hungáriában
este 8-tól reggel 4 óráig.
TÁNC! TOMBOLA! K

DÉL-MAGYARORSZÁG
A Magyar Szocialista Munká- párt Csongrád megyei és Szeged városi bizottságának lapja. Megjelenik négy példányban minden nap.
szerkesztő a szerkesztő bizottság
Főszerkesztő: dr. Lőkös Zoltán
Szerkesztőség:
Szeged, Magyar Tanácsköztar-
sosság útja 10.
Telefon: 35-35, 30-06
Ejtszakai telefon: 35-06
Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Kovács László
Kiadóhivatal:
Szeged, Klauzál tér 1.
Telefon: 35-00, 31-16.
(Beküldött kéziratot nem örvény-
mez és nem adunk vissza.)
A lapot nyomja
Szegedi Nyomda Vállalat
Szeged, Kárász u. 9.
INDEX: 25 053
Terjesztik a Csongrád megyei postahivatalok. Előfizetési díj egy hónapra 12 Ft. Előfizethető bármely postahivatalnál és kéz-
beszélőnél.